

Makfi,

Var adrefes pahrmairu
jamaljà 10 lap.

Redakcija un ekspedīcija:

Telegawâ, Kangihferu eelâ № 14

No fara-laufa.

Altfaulkes par Muldenas lauju.

Pahrrunajot sauju pee Muldenas, Kreemu laikrastii, melledami zehlonus muhsu nefelmbai, atrod tos diwejabs: 1) Pretineela stahwosla nesinafschanā, spehku pulzefchanā pahraf weenkopus, apkahrtnes nepaifshchanā un t. t., un 2) muhsu eelschejās nebuhschanās, tautas neisglīhtibā, daschadās nolaibibās un t. t. („Rusi”, „Nowoje Wremja”, „Nowosti”, „Biršč. Wedomosti”). Ahrsemju laikrastii pa leelalai dala apluhlo sauju no militaristā stahwosla, apluhkojot tās sefas preefsā abeem pretineekem. Pasihstamais leetpratejs, valkawneeks Gādtke, kura draudīgā isturesfchanās preefsā Kreeweem wispahr sinama, saka, ka Japanu uswara pee Muldenas ešot weena no wisleela kajām un ūlawenakajām, kahdu ween websture pasihst.

„Berliner Tageblatt“ spreesch, ka tagadejās Japanu usvaras sefas ūewischi diwejāda sīnā buhſhot eewehrojamas: virmahrt, kamehr Kreewi nu ūapulzeshot jaunu armiju. Japani nekaweti wareſhot aplenk un eenemt Vladimostoku, tā ka Kreewijai nebuhs hot tab wairs neweenas oſtas tahlajā austrumā, un otrfahrt, ar Muldenas paſaudefchanu Kreeweem dauds geuhſaki, nekā lihds ſchim, nahlfchotees turpmak apgahdat armiju ar prowijantu. Jo Muldena atrodās augligā apgabala, kur leelā mehrā war isleetot weetējos raschojumus. Bes tam Muldena veenahk bſelzelsch no Gimintinas, no kureenes Kreewi wiſu laiku lihds ſchim dabuja bagatus pahrtikas fuhtijumus. Bet tagad, fur Japanu roldās atrodās ir pate Muldena ar wiſu apgabalu, ir Gimintina un Gimintinas bſelzelsch, wiſi ſhee labumi preefsch Kreeweem nu beigusches. Turpmak Kreewu armijai Mandschurijā wajabsēs peegahdat uſtu weenigi pa Sibirijas bſelzelu, jo Seemelu-Mandschurija, uſ kureeni Kreewu armija atkahydamās nu aiseet, mas augliga, un eedſihwota jeem paſcheem tikai tā peeteek ar weetejeem raschojuemeem.

Wihnes awise „Neue Freie Presse“ raksta: Milsu lauja
pee Muldenas iſſchikta. Eukopatskins ar ſauju armiju atkah-
jās, un marſchals Ojama pauehl ſauveem ūra-fpehleem, ūaudet
Mandschu dinastijas ūapenes wezajā Mandschurijas galwas pil-
ſehiā, kuras dehē ūhi ūauja ploſiūfes. Wifā wehſtūrē atro-
dam mās lihdsigu veemehru tagadejai brefsmigai
zihkai, kur wairak nekā puſmiljons (apm. 850,000)
wihrū. Ref.) ūaldatu, par abām puſēm ūopā, ne hma
dalibū; ap 100,000 ūtituſhu un eewainotu gūl ūra-lauku,
furšč iſſeepijs wairak nekā 120 werſlis. Ūhis ūee-
liksais ūpehla mehginojums ūahw ari ūamehrā ar Japānu uſ-
waras militariſko un moralisko nosiņumi; jo weenalga, waj ūree-
weem ari ūhoreiſ, tapat kā pee ūaujanas, ūsbodās ūahritiba at-
tahptees un glahbtees no pilnigas iſnižinashanas, jeb waj wi-
wehl zelā us ūjelinu teek pahrsteigti no ūamaitashanas, — bet
neatleek wairs ne maſalo ūchaubu par Japānu pahrakumi
ūra leetās. Ar apbrihnojamu talentu un noteiktu dro-
ſchibū ūastahdits Japānu ūra plahns iſswests ar
tahdu pazeetibū, ūpehku un ūparu, ūahdi ūchleedās
ſneedsamees pār ūilweziſku ūpehju. Ŭewiſchku ap-
brihnoſchanu ūelna Japānu iſturiba pee abeju ūree-
spahrnu nahwigās apeeſhanas. Ari leelo Eiropas mi-
litarwalſtju generalſchtabi jeb augsta ūra wabiba newar zi-
tadi, kā ar wiſleelako atſinibū un uſſlawu iſteiſtees par jaundās
Japānu armijas apbrihnojameem ūra-darbeem, ūra ar tik ūeelū
ſaproſchanu un tahdeem panahkumeem gahjuſe mahjibā pee zi-
tām Eiropas armijām. Galwendā ūauja pee Muldenas bij Japānu
militariſķas ūpehjas diſchans mehginojums, un jaatsiſht,
la wihi ūho mehginojumu iſturejuſchi teizami. Ojamas un
wina apakſchwadoku Nogi, Ōku, Kuroki un Nobu-
wahrdi valiks us wiſeem laileem eeraſtiti ūra weh-
ſtūrē, un Japānu, lai gan tikai 40 gadu atpakaļ ee-
ſtahjuſes paſaules walſtju rindā, ūahw tagad bla-
kus wiſpirmajām militarwalſtim — Wahzijai un
Frānzijsi.

Ari Frantschhu laikralsti gandrihs weenbalsigi issala zee
schu pahllezzibu, ka Kreewijai bes laweschandas jaſlehd
meers, lai nowehrstu wehl leelaku postu. „Temps“
raksta, ka Kreewija zaur fawu ſtahwolli, lahdu ta eenem Eiropā
fawā laikā bijuse veespeesta peelitst wiſus puhiokus, lai atſitu
Japanas uſbruezenus. Pehž Yalu, pehž Wafangu, pehž
Laojanas un Schaches un pat pehž Port Arthuras kri-
ſchanas vastahweschana uſ lara turpinachanu bijuse
wehl ſaprotama. Kad zeribas uſ uſwaru nebijuschaſ
wehl galigi ſubuſchaſ, un Kreewi warejuſchi domat un ru-
nat pat laimes iſmehginachanu wehl reis leelā, iſſchka

Fotmeeschu Amies.

Snahk dimreis nedelâ.

84. gada-gahjums.

Sludinajumi mākslā

par sõhlu rakstu rindinu 8 klap., preefssõhpusel 20 klap.

roschā kaujā. Tas nu notizis. Us scho kauju Kreewi sagatawojuschees pamatigi, pastiprinajuschees til leelā mehrā zil paschi to atrabujschi par wajadsigu un zil ween til speh-

juschi. Un tomehr vehz wisa ta — atkal fal aufschanc
un taifni schoreis til brefmigā kahrtā, kā wehl ne
kad eepreefch! Tagad Kreewi babujuschi galigi pahrlees
zinatees, kā tikpat Japanu armija, kā ari w:ras komandeeri
stahw angstaī par saweem pretineekem un us pahrware
schana now ko domat. Wehl tahlaka mehgino schana buh
schot til weltiga puhleschandas un warot semi now est ve
galeja posta un pilnigas isputeschanas. Awise isskaidro
ka Kreewija nedrihsiot isschkeest sawu materialo un moraliss
spehku til neapdomigā usnehmumā, tahds tagadejs lorsch. Gan
walsts gods neveelaidis lihbē schim eerotschu nolikschana bes us
waras sahneegschanas; bet angstaī par walsts godu stahwot to
mehr walsts veenahkums pret tautu un semi, un tas
neatlaujot nest upurus, tā fakot, bes finas un mehra. „Temps“
dod padomu, nekantees ahsrautees no weltigām zeribām, eeguh
pahrswatu par pretineeku zaur nogurbinaschana un krea steep
schana besgaligā garumā. Prahtigakais — stahies ve
eefschego apstahku nolahrto schanas un reformu eeme
schanas ar so ari hulhshot nodroshinata uswara nahkamibā. Fran
tschu tautas leelum leela daka gribor ari turymak usturet Frantschu
Kreewu fabeedribu, bet wehlotees, lai koraam tiktu dorits gals
jo zitabi — zaur Kreewijas spehla isschkeeschana neaugligā zihna
pret Javaneem — schi fabeedribā saudejot sawu ihsio nosihmi

„Berl. Lokalanzeigers“, pasneidsis plāshāku pārskatu par Japānu kara-plāhnu išvēšanu, vēhdigi apzīstot, ka tās stiprākās sākās bijusīs abi pretineeli tajā ziņā, kura išsklikhra wišu laujas līkteni. 10. martā (25. februāris) Oku armijas no deenwideem nākēdama, galīgi eenehīma, aizītot 10. un 17. kreevu korpusus, vejo ūksarū vilpētu (Muldenu). Bet taisnīja apbrihno Japānu spēklu išturēšanās uz Gunho upes seemelu krasta. Šīs Nogi vadībā stāhīošchais Japānu apēsēshana spahens, kura pārsteidzīgā varahdīšanās pat leelajeen kreevu kawalerijas korpušiem paleek mīkla, vēžs gara gājiņa usbruka Kreeweem ar tādu veiksmi, spāru un išturbūkas eespējama tikai kara-pulkeem, kuri eeaudzināti dzīsliņā un paščaīsleedsībā. Pat ja Nogi spēkļus loti augstu rehkina, viņam nebūj wairāk par tās ķētrām diwisijsām Turpretim generalis Eiropatkins, vēžs tagad peenahķu ūkām tuvvalām sākām, mareja vadīt uguni (priet Nogi) 8¹/2 kreevu diwisijsās, tā tad diwītīk daudz, nešķ pretineklam. Tomehr ari ar ūko pārspēklu newareja ušvaiet...

Par kauju pee Muldenas un tur pahrlaistām gruhtām deenām „Kreewu tel. agent.” sneed weschlu wirkni papildu telegramu un paskaidro apstahlfus, furō notiņi Kreewu armijas sakauschana un atkahpschanas us Ģelinu. — Generaladjudants Ekuopatkins telegrāfē: „Daudz jās kaujas deenās kā eewainoti ween isskahjuschees no frontes muhsu armijā ap [50,000] wihrū. Atkahpschanas un Muldenas notika loti gruhtīs apstahlliōs. Kara-spēhla pakalpuli gahja pilnā kahrtibā, apstahbdamees noteiktās weetās Turpretim wesumneeku brauzeeni us Mandarini leelzela, no Japānu artilerijas trauzeti, wareja do tees us preekšhu ar apgruhtinajumeem. Deenā sarga jās no zelā boschanas. Tā ka starp Muldenu un Ģelinu at ronās wairakas upites stahweem kraisteem, tad brauzenam, kas nodalitīs pulks dewsās pa beszela apgabaleem, beeschi weere wajadseja apstahtees un pee upju pahrejām usgaidit, kad wiareise peenahls pee pahreeschanas, kas naktim wareja notiķi loti lehni, kuit gan bij sperti wiſi ūki, lai wiſu ūko riħkošchanas paaħtrinatu. Kā no kritiščo apstatischanas un foguhstito istaujaschanas redzams, kaujās pret mums nehmusi dalibu betrijam armijām wehl ir wiſa Nogi armija. Bes tam bijusī pee Muldenas zilnā daļa no jaunastahditām diwisijsām. Ta ka Japaneem weegli ūku kara-spēhlu pār juheu papildinat tad wiſch top arweenu ustureis neween wiha parastā stiprumā bet pat wehl pahri tam parvairots. Bes tam zaute Japānu ja meera laikos eerihkoto plashčo isluħkošchanas sistemu wiareem ar weenu ūnamis muhsu kara spēhla stahwollis.

Rahbā zītā telegramā generaladjutants Āeuropatkins ūzī
schēzi zīldina pirmo Austruma-Sibīrijas strelneesu pulsu. Vi-
nam bijis jābodās jaur diwejām eenāibneeka ugnim, kas
nahza no teetrumeem un no austrumeem. Pallawneeks Lēshs iš-
weda ūzū pulsu ar karogu un 3 ofizeereem un 150 apalschā
kareiņjeem, kā ari pēc pulla atronamā bateriju. Iou preelsā-
tam, 21. februara zīhdā, schis pulls pašaudeja wairak kā 1000
vihru. No eenahlusčām ūzām par zītu pulsu ūzbejumeem
redzams, ka ūzischi zēties 25. diivisijas Jurjewas pulks, kur
atronās ūzimbrībāham frontē wairis tilai 1619 saldatu un 2
ofizeeri (pullā atronās apm. 3000 kara-vihru).

Makſtā,
par vastu pefuhtot:
par gadu . . 8 rub.—lap.
par $\frac{1}{2}$ gadu . 1 " 60 "
par $\frac{1}{4}$ gadu . — " 90 "
Iſſ ahrjemēm 4 rub. 50 lap.,
2 rub. 30 lap., 1 rub. 20 lap.

Kā „Nowoje Wremja“ telegrafē, Muldenas atstāfchāna nahnusi pilnigi negaibot, jo wakaru preelfch isschlēcīschās deenas wiši bijuschi pahrlezzinati, ka spehs notureeetēs Muldenā. Saudejumi koti leeli, sewfchēi moralissā sind, jo atkahpschānās bijuschi koti steidsga un bes kahdas kahrtibas. Zaur ahtro frontes pahrmainischānos (no rihtem us walareem) išnahjis itin dabigi, ka daſchadas kara-ſpehla dalas fajutusčas zita zaur zitu. Bataljoni nam warejuſchi ſawus pulkus ſasneegt, pulki ſawas diwiſijas, diwiſijas ſawus korpuſus. Tamdekt ſaprotaſms, ka alkahpschānās newareja buht kahrtiga un jabriņojās, ka ta now iſwehrtuſees vilničā muſchāna. Muſdenā ar daudz cewainoteem ari daudz laſaretes palikuſčas, ſtarp zitu no Dr. W. f. Dettingena wadita nobala; prof. Dr. Zoegel f. Manteuffels ar ſawu kolonu alkahpjotees paliziſ ūfchitajā. — Par Kreewu ſaudejumeem marſchals Djam a ſino: „Us kaujas laula Kreewi atſtāhja 26,500 krituſčus. Mehs eeguwmām: 2 karogus, 60 leelgabalus, 60,000 ſlīties, 150 munizijas ratus, 1000 wagonus, 200,000 granatas, 25 miljoni ſlinſču patronas, 15,000 ſokū labibas, 5500 ſokū lopbaribas, 45 werſteſ dſelſzela ſleſču, 2000 ſirgu, 1000 ratus ar daſchādām drehbēm un maiſi, 70,000 tonnu lurinama materiala, daudz lopu, teltis, darba riſkus, telegraſa ſlabus, gultas un t. t. — Pehz ofiſziolām ſuām no Japaneem ſaguhſti to Kreewu ſkaiti ſneedſās pee 40,000 wihrū. Kreewu ſaudejumi kopā nemot Šachē apgabala ween ap 90,000 wihrū.

Dahkak Hinlingas apgabalā Japani eeguwuschi, kā tie
ofiziali sino, pēc Dsinhentschenas eenemfhanas 2200 slintes, 6
ahirfchahwejus leelgabalus, dzelzjela materialu preelsjā 34 wer-
stēm, 450 wagonu un t. t. Kreewi tur aistahjuſchi 1200 mihrū
krutuſchi un 80 mihrus faqubstiiuſchi Japani.

Jaunakās finas no kara-lauka lōti ihfas un ūnfas un
wifai gruhit no tām spreest var leetu stahwokli. „Dūna-Bīg“
zenkhās kneegat schahdu salariju pahrtkalu: Pehz generaladjus-
tanta Europatkina telegramas no 26. febr. winsh ar 2. (Rauls-
barša) armijas pehzpulsem atradees pēe Huschitajos stazijas,
t. i. apm. 65 werstes us deenwideem no Tjelinas. Par 3. (Bil-
berlingo) armijas likteni no sahkuma nebij nekas finams, tab
lahda ostra telegrama sinjoja, ka šcis, armijas pehzpulki atrodo-
tees tilai wehl 25 werstes no Tjelinas; 1. (Linenwitscha) armi-
jas dakis ari atrodās wehl 25—30 werstes deenwidōs un
deenwidus-austrumōs no Tjelinas. Tājā paſčā reiſe general-
adjutants Europatkins sinjoja, ka Japanu kara-pulki atrobotees
leelgabala schahweena attahlumā no Kreewu armijas pehzpul-
seem. Bet nu Japani jau 25. febr. atraduschees 40 werstes
us seemekeem no Huschitajos. Pehz Japanu finām 27. febr.
(12. marts) Japani ūfneegufchi jau Tjelinu un daschi
pulki atrobotees pat werstes 30 us seemelwakareem no Tjelinas.
Tā tod weegli war notilt, ka no wiſām pusēm waijata Kreewu
armija te preefveſia uſſahkt jaunu zīhnu. Skatrā finā Kreewu
armija nepaliks Tjelina, bet ūfpolzejuſees un ūfrahrojuſees,
marſħes taħħak us Charbinu. Bet no Tjelinas lihds Charbinai
ir apm. 500 werstis, pēe tam waialk nelā 1000 wagonu pa-
likuſchi Japanu rolaſ, zaur fo ari bħelszejkħ warès daudis ma-
ħal lihdsi armijai us preefchhu tilt un ta weegli war notilt
leelā triħlumā un roſta.

Marschals Ojama telegrāfē 11. (26. febr.) mārtā: „Muhsu kara-spehla daschadas nobolas waijā pretineela pulsus us wišam pušēm, nodarot tam eewehrojamus ūandejumus. Japāni 10. mārtā (25. febr.) eenehma lāhdri lihniņu 13 werstes us seeme-ķeem no Hūnho un 11. mārtā (26. febr.) turpinaja waija-šanu. — Kreewu armijas waijaschana teek turpinata. Ījelī-nas turwumā sagaida jaunu lauju, jo domā, ka tur Kreewi mehgindā atturei Japānu us preelschu doschanos. Japāni staļow vee Ījelinās. Kreewi rāhdās buht nogurushchi un nelahrtibā un teem wojoga buht moļ pahrtilos un munizijas. — Generaladžutants Eiropatkins, vēž „Kreewu tel. agent.“ ūinojuma, telegrāfē lotti ihsi, neusdobot telegramas nosuhitīščas-nas weetu, 27. febr.: Wispadevigi ūinoju Žuhu Keisara Moje-sti-tei, ka generaladžutants barons Meijendorfs, frihtot no sirga, poħrausa saites kaulu (pee pleza, Ref.). Wini nogahbaja us Čharbinu. Ahtsti domā, ka wišch drīhs išwezelosees. — 28. februārī: „Nakti us 28. februāri ūinas par ūadurkmēm us kara-lauka naw peenahkuschas. Kara-pulki teek ūawesti kahrti hā. Mīsa anogahols išdara iſlublofhamu.“

Už meera lihgħanu,
peħżez taħbi awišku fà „Noveje Wremja“ un tamil, finn-
ħimbrisksħam naw lu domat. Sihi awise sparigi eeteiż tur-
pinat karu. „Kreewu tel. agent.“ 14. (1.) maria telegrafè
no Parishes: Pawakaré ijsna hukusħas awišeis fino par
Kreewija brikhsu mägħi fagaibamu jaunu mobilisażju.“

